



Suboticki Vojvodinski

Godina V. * Broj 98 * 24. listopada 1998. * Cijena 2 dinara

Pismo

Štovani gospdine Vojislave Šešelju,

Pišem Vam ovo pismo jer sam razočaran, ne zbog puke i bolne činjenice što sam uplašen, već što Vas iskreno žalim.

To što radite nije ni bezazleno, a nije i naivno.

Kažem da Vas žalim, jer sažaljenje riječ koja jedina može opravdati taj pasan i nečasan posao kojega ste se titili.

Vi dobro znate što radite. A čovjek koji zna što radi, a posao mu se sastoji u janju zla i ulijevanju straha drugima je ostajan sažaljenja.

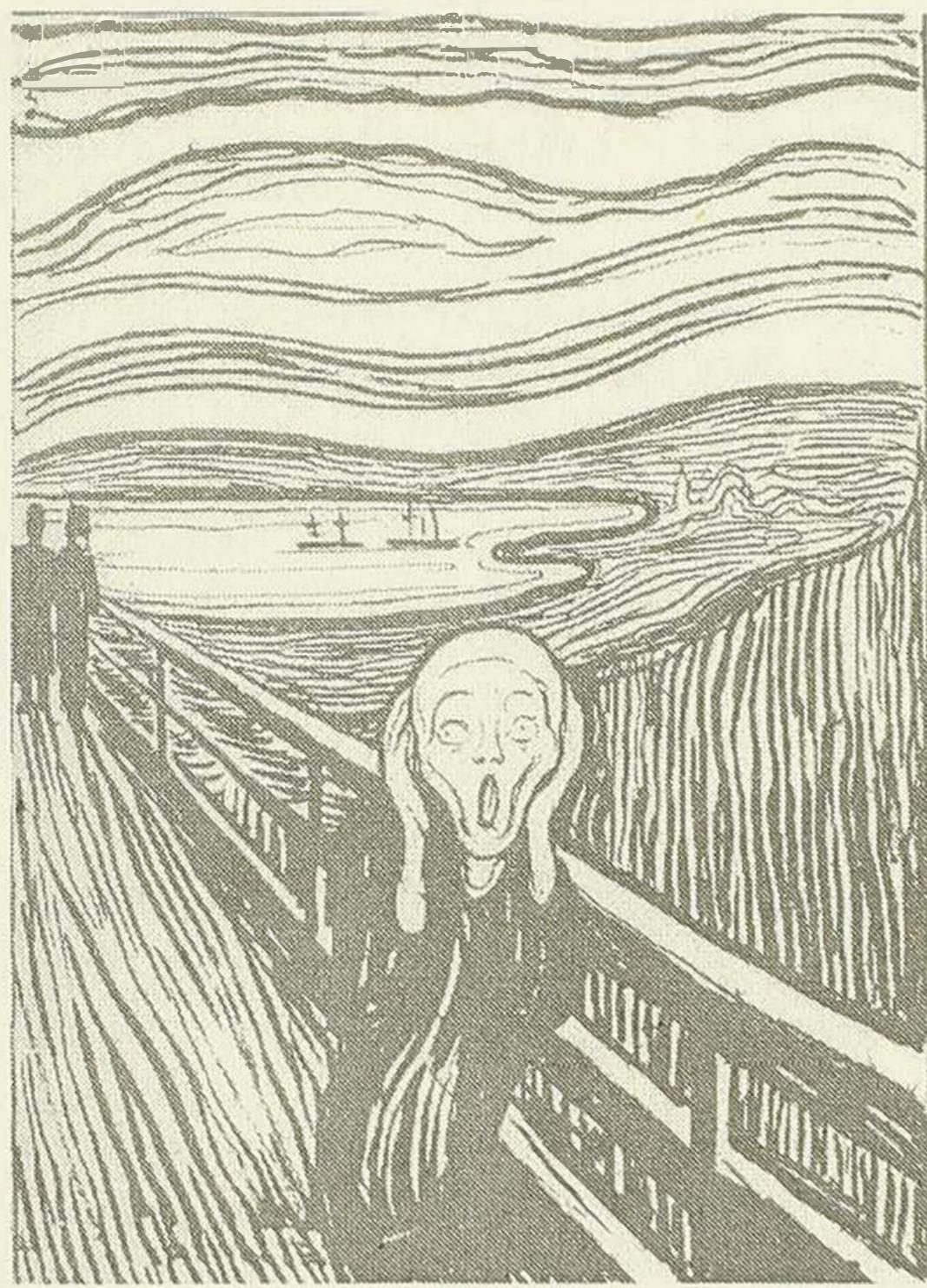
Kažem Vam ovo s ljubavlju, s obzirom a ne posjedujem moć mržnje. Također, mogu rači je li strah u meni veći od vas (Vaših) ili posijane mržnje okonjene (Nas).

No, bolje je strahovati nego mrziti.

Nije tomu tako davno kada ste spominjali zardale kašike, ne sjećam se više kojem kontekstu, (vjerojatno ni Vi), a u redovremenu se toliko toga dogodilo, te alazim da kašika nije bila puka metafora, već sredstvo pomoći kojega dozirano, i vrlo uspješno trujete svoj narod.

Među nama kazano, prema ostatku vijeta — kojem prijetite — ste nemoćni i izumljivo je onda što, „istine“ radi, nerijatelje i izdajice nalazite u svom narodu. Vaša usporedba a propozicija Zakona o formiranju s vremenom Hitlera i obelsa je stupidna, i više govori oama, nego o tome vremenu. Govoridnostavno da niste shvatili da se u svijetu nešto promijenilo. Vi prizivate to vrije i trujete ovaj narod.

Ne borite se Vi za pravdu, već za vlast; za moral već za strah, ne za demokriju već za red kojega biste Vi uređivali, ed u kom ćemo svi slobodno biti bespravljeni, ili bar većina, odnosno anjina, svejedno. Jer, u tom Vašem du odnos između manjine i većine ima smisla, s obzirom da se čovjek u emu pojavljuje kao vlastita negacija, iz ostatka; gubi se kao odgovoran subjekt, gubi se kao ljudsko biće u odnosu na astute postupke, iz razloga što autocentra biva njegov kreativni credo, njegovo kontano prihvatanje života, njegov način življena i ljubljena, njegov pogled na ko suženi i u sebe zgrčeni svijet.



Riječju, to je njegovo ozakonjeno „Bekstvo od slobode“.

Žalim Vas i iz dodatnog razloga, što ne možete uživati u pojedinačnoj boli, čovjeka ponosa. Možda zbog toga neizmjerno i patite, sve je moguće. Ukoliko u Vama ima i zrnce humanosti, iskreno i s ljubavlju želim da ozdravite; da se te patnje oslobođite. A to je moguće samo ukoliko zlo kojeg ste drugima nanijeli priznate i javno ukažete na njega. Tada Vam ozdravljenje od želje da vladate i nanosite zlo drugima neće biti teško. A za „društveni red“ to će biti ravnoteža između vlade i onih kojima se vladaju. A taj se sklad može postići u ime nekog višeg načela. To je za nas načelo pravde. Nema reda bez pravde a ideal reda naroda jeste u njihovoj sreći“. A Vašim načinom vladvine ne bi se moglo reći da je narod usrećen. Ili mi drugacije određujemo i shvatamo pojam sreće. Za ozdravljenje nikada nije kasno; treba naći snage i sjetiti se „Antigone“, „ne zbog mržnje već zbog ljubavi rođena“. Vjerujte mi, bit će Vam lakše. To mora biti opće načelo novog svjetskog poretku za koji se moraju boriti i veliki i mali, i jaki i slabici. No, Vi se novog svjetskog poretku plašite, jer u njemu ne nalažite svoje mjesto i stoga Vas žalim. Vi želite da smo jednaki u istome, a na isti u različitome.

Napisao sam Vam ovo pismo, jer mi je lakše i mirnije živjeti u strahu od Vas i

PROTEST PROTIV ZASTARŠIVANJA NEVLADINIH ORGANIZACIJA

Protestujemo protiv grubih pretnji i nasrtaja na rad i opstanak nevladinih organizacija koje u velikoj meri kompromituju deklarativne izjave o namjernici demokratizacije naše države. Opasne insinuacije, neodgovorne i ničim potkrepljene patriotske diskvalifikacije, uvođenje termina „peti kolona“ i denunciranje svake međunarodne saradnje kao izdaje, odbacujemo sa indignacijom.

Uvereni da nam samo put ubrzane demokratizacije u skladu sa međunarodnim standardima obećava opstanak i napredak, apelujemo na republičku i saveznu Vladu, ako misle da izaberu taj put, da u tom smeru počnu da tretiraju i nevladine organizacije, što znači kao svoje saveznike u razvoju demokratskog društva. Umesto odbijanja da se brzo rešava pravni status nevladinih organizacija, domaćih i međunarodnih, umesto marginalizovanja i potiskivanja, umesto zastrašivanja i onemogućavanja, treba stvarati atmosferu za njihov nesmetan rad.

U skladu sa preuzetim obavezama o poštovanju ljudskih prava i unapređenju društvenih odnosa među narodima i građanima, apelujemo na sve odgovorne političke faktore da nevladine organizacije tretiraju na način uobičajen u demokratskim zemljama.

Apelujemo na same nevladine organizacije da, bez panike, nastavljaju delatnost u skladu sa svojim proklamovanim ciljevima unapređenja demokratske komunikacije među građanima i pomoći u rešavanju društvenih problema.

Istovremeno, apelujemo na sve međunarodne institucije i fondacije koje su saradivale ili bile spremne da saraduju sa jugoslovenskim nevladnim organizacijama, da nastave i pojačaju tu saradnju jer je to put najboljeg unapređenja civilnog društva u Jugoslaviji kao preduslova za dalje demokratske reforme.

Fond Centar za demokratiju, Beograd

Centra za razvoj neprofitnog sektora, Beograd

Otvoreni univerzitet, Subotica

Vama sličnih nego biti miran u svojoj šutnji, u odnosu na ono što radite. Savjest diktira da nije vrijeme šutnje, mada i šutnja može biti rječita. A pišem Vam, jer Vi želite da ovdje ovlađa kozmička šutnja, da uspostavite red mraka, red mržnje.

Za sve što nas je smašlo, složit ćete se, da možemo i u ime pravde imamo pravo biti razočarani. Stoga, učinimo nešto. Za početak je dovoljno da se suočimo sa samim sobom i svojim djelom. I dokinimo stanje koje govori da je prošlost ovdje počela. Razočarani,

Iskreno i bez mržnje,

Vojislav Sekelj

Subotica, 21. listopada 1998.

KUT

Naslov

U ovome društву, kako izgleda, nema moći više ni za krik niti snage za vrisku. A vrijeđamo ističe. Stoga, s razlogom donosimo reprodukciju Artura Munka.

(v. 3.)

U OVOM BROJU (NI)SURADIVALI:

M.M.	R.F.	E.K.
K.T. Pikalo	G.U.	R.D.
Z.R.	H.J.	G.D.
T. Ž.	K.P.	F.T.
F.R.	K.P.J.	K.K.
V.S.	S.P.S.	J.J.
H.I.	R.U.	J.K.
R.K.	O.U.	V.H.
D.Đ.	S.G.	S.D.
E.K.	J.U.	K.L.
J.L.	D.T.	S.R.
P.P.	D.D.	B.K.
E.G.	F.T.	T.V.
Y.G.	E.L.	R.T.
D.T.	S.E.	L.P.
E.E.	P.K.	N.N.
G.T.	F.D.	V.R.
S.S.	C.C.	L.L.
W.T.	B.U.	F.F.
A.T.	L.U.	E.G.
V.G.	G.T.	O.P.
C.D.	D.T.	Z.Z.
E.P.	S.T.	P.D.
R.O.	V.U.	D.P.
Z.K.	B.R.	M.V.
D.D.	N.T.	Š.Ć.
S.H.	M.N.	K.Š.
B.F.	D.N.	R.Ć.
T.O.	S.N.	D.F.
H.U.	K.T.	N.Š.
S.D.	N.T.	V.T.
V.N.	C.V.	Z.F.
T.V. Stiper	V.H.	R.M.
K.K	M.G.	Ž.S.
L.K.	B.K.N.	D.M.
J.K.	T.M. Ćućo	X.X.
N.D.	R.T.	T.R.
V.N.	F.K.	F.L.
M.N.	N.K.	V.M.
R.T.	K.K.	R.R.
J.K.	A.K.	D.H.
L.H.	J.L.	N.G.
F.K.	S.T.	H.H.



Godina V. * Broj 98 * 24. listopada 1998. * Cijena 2 dinara

Pismo

Štovani gospdine Vojislave Šešelju,

Pišem Vam ovo pismo jer sam razočaran, ne zbog puke i bolne činjenice što sam uplašen, već što Vas iskreno žalim.

To što radite nije ni bezazleno, a nije i naivno.

Kažem da Vas žalim, jer sažaljenje riječ koja jedina može opravdati taj pasan i nečasan posao koga ste se vili.

Vi dobro znate što radite. A čovjek koji zna što radi, a posao mu se sastoji u izjanju zla i ulijevanju straha drugima je ostajan sažaljenja.

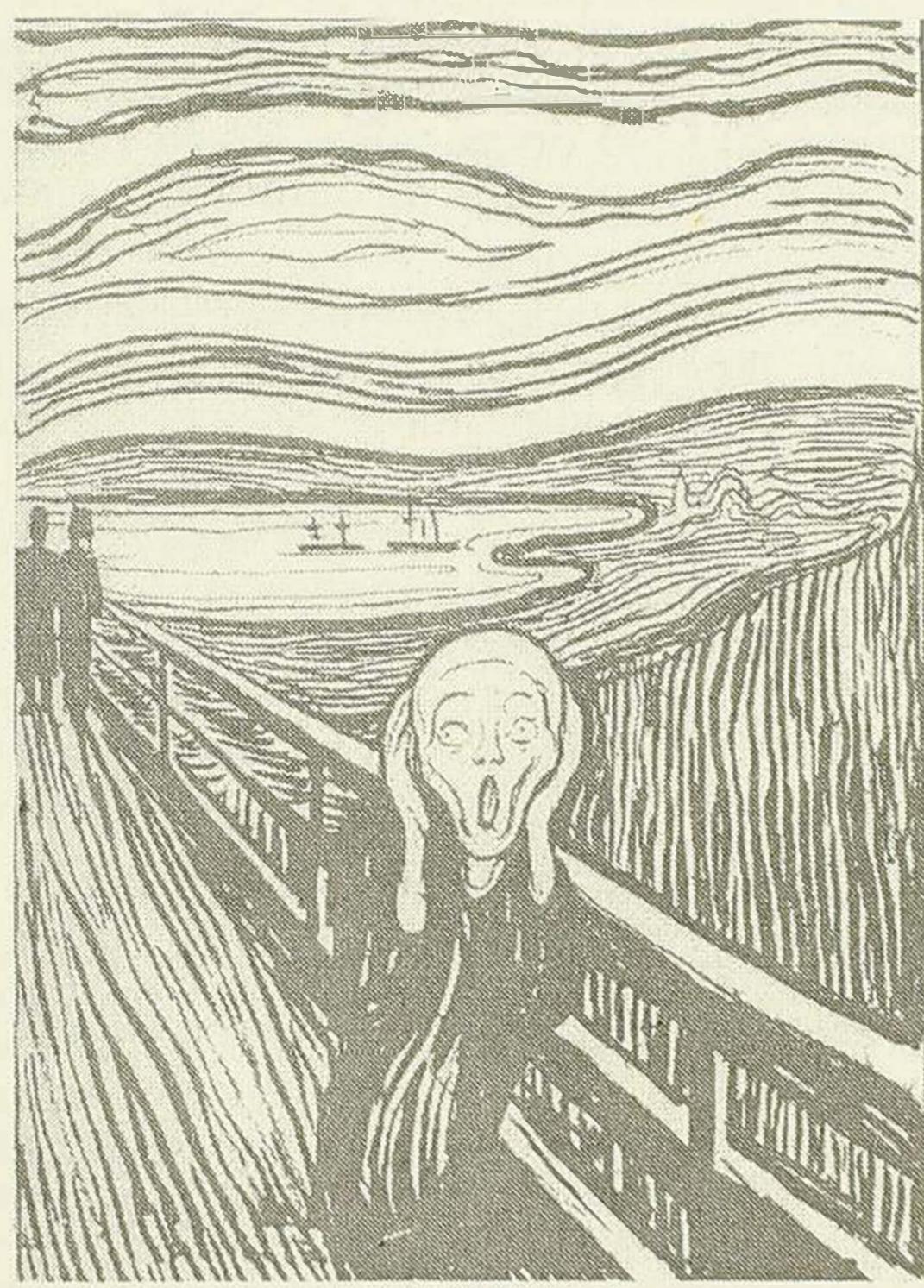
Kažem Vam ovo s ljubavlju, s obzirom a ne posjedujem moć mržnje. Također, mogu raći je li strah u meni veći od Vas (Vaših) ili posljane mržnje okonjene (Nas).

No, bolje je strahovati nego mrziti.

Nije tomu tako davno kada ste spominjali zardale kašike, ne sjećam se više kojem kontekstu, (vjerovatno ni Vi), a u nedjvremenu se toliko toga dogodilo, te alazim da kašika nije bila puka metafora, već sredstvo pomoću kojega dozirano, i vrlo uspješno truješte svoj narod.

Medu nama kazano, prema ostatku vijeta — kojem prijetite — ste nemoćni i zumljivo je onda što, „istine“ radi, nerijatelje i izdajice nalazite u svom narodu. Vaša usporedba a propo Zakona o formiranju s vremenom Hitlera i obelsa je stupidna, i više govori oama, nego o tome vremenu. Govoridnostavno da niste shvatili da se u svijetu nešto promijenilo. Vi prizivate to vreme i trujete ovaj narod.

Ne borite se Vi za pravdu, već za vlast; za moral već za strah, ne za demokriju već za red kojega biste Vi uređivali, ed u kom ćemo svi slobodno biti bespravljeni, ili bar većina, odnosno anjina, svejedno. Jer, u tom Vašem du odnos između manjine i većine ne smisla, s obzirom da se čovjek u emu pojavljuje kao vlastita negacija, z ostatak; gubi se kao odgovoran subjekt, gubi se kao ljudsko biće u odnosu na astile postupke, iz razloga što autocentra biva njegov kreativni credo, njegovo kontano prihvatanje života, njegov način djenja i ljubljenja, njegov pogled na ko suženi i u sebe zgrčeni svijet.



Riječju, to je njegovo ozakonjeno „Bekstvo od slobode“.

Žalim Vas i iz dodatnog razloga, što ne možete uživati u pojedinacnoj boli, čovjeka ponosob. Možda zbog toga neizmjerno i patite, sve je moguće. Ukoliko u Vama ima i zrnce humanosti, iskreno i s ljubavlju želim da ozdravite; da se te patnje osloboinite. A to je moguće samo ukoliko zlo kojeg ste drugima nanijeli priznate i javno ukažete na njega. Tada Vam ozdravljenje od želje da vladate i nanosite zlo drugima neće biti teško. A za „društveni red“ to će biti ravnoteža između vlade i onih kojima se vladaju. A taj se sklad može postići u ime nekog višeg načela. To je za nas načelo pravde. Nema reda bez pravde a ideal reda naroda jeste u njihovoj sreći“. A Vašim načinom vladvine ne bi se moglo reći da je narod usrećen. Ili mi drugacije određujemo i shvatamo pojmom sreće. Za ozdravljenje nikada nije kasno; treba naći snage i sjetiti se „Antigone“, „ne zbog mržnje već zbog ljubavi rođena“. Vjerujte mi, bit će Vam lakše. To mora biti opće načelo novog svjetskog poretku za koji se moraju boriti i veliki i mali, i jaki i slabi. No, Vi se novog svjetskog poretku plašite, jer u njemu ne nađete svoje mjesto i stoga Vas žalim. Vi želite da smo jednaki u istome, a na isti u različitome.

Napisao sam Vam ovo pismo, jer mi je lakše i mirnije živjeti u strahu od Vas i

PROTEST PROTIV ZASTARŠIVANJA NEVLADINIH ORGANIZACIJA

Protestujemo protiv grubih pretnji i nasrtaja na rad i opstanak nevladinih organizacija koje u velikoj meri kompromituju deklarativne izjave o namerama demokratizacije naše države. Opasne insinuacije, neodgovorne i ničim potkrepljene patriotske diskvalifikacije, uvođenje termina „peta kolona“ i denunciranje svake međunarodne saradnje kao izdaje, odbacujemo sa indignacijom.

Uvereni da nam samo put ubrzane demokratizacije u skladu sa međunarodnim standardima obećava opstanak i napredak, apelujemo na republičku i saveznu Vladu, ako misle da izaberu taj put, da u tom smeru počnu da tretiraju i nevladine organizacije, što znači kao svoje saveznike u razvoju demokratskog društva. Umesto odbijanja da se brzo rešava pravni status nevladinih organizacija, domaćih i međunarodnih, umesto marginalizovanja i potiskivanja, umesto zastrašivanja i onemogućavanja, treba stvarati atmosferu za njihov nesmetan rad.

U skladu sa preuzetim obavezama o poštovanju ljudskih prava i unapređenju društvenih odnosa među narodima i građanima, apelujemo na sve odgovrone političke faktore da nevladine organizacije tretiraju na način uobičajen u demokratskim zemljama.

Apelujemo na same nevladine organizacije da, bez panike, nastavljaju delatnost u skladu sa svojim proklamovanim ciljevima unapređenja demokratske komunikacije među građanima i pomoći u rešavanju društvenih problema.

Istovremeno, apelujemo na sve međunarodne institucije i fondacije koje su saradivale ili bile spremne da saraduju sa jugoslovenskim nevladnim organizacijama, da nastave i pojačaju tu saradnju jer je to put najboljeg unapređenja civilnog društva u Jugoslaviji kao preduslova za dalje demokratske reforme.

Fond Centar za demokratiju, Beograd

Centra za razvoj neprofitnog sektora, Beograd

Otvoreni univerzitet, Subotica

Vama sličnih nego biti miran u svojoj šutnji, u odnosu na ono što radite. Savjest diktira da nije vrijeme šutnje, mada i šutnja može biti rječita. A pišem Vam, jer Vi želite da ovdje ovlada kozmička šutnja, da uspostavite red miraka, red mržnje.

Za sve što nas je smašlo, složit ćete se, da možemo i u ime pravde imamo pravo biti razočarani. Stoga, učinimo nešto. Za početak je dovoljno da se suočimo sa samim sobom i svojim djelom. I dokinimo stanje koje govori da je prošlost ovdje počela. Razočarani,

Iskreno i bez mržnje,

Vojislav Sekelj

Subotica, 21. listopada 1998.

KUT

Naslov

U ovome društву, kako izgleda, nema moći više ni za krik niti snage za vrišku. A vrijeđamo ističe. Stoga, s razlogom donosimo reprodukciju Artura Munka.

(V. Š.)

Optimisti na djelu, a ne defetisti za govornicem

Izlazit čemo i izdavati se do 2097., a možda i kraće

Prošli, 97., broj „Žiga“ izšao je na osam praznih stranica, pun optimističke bjeline.

U prvom momentu, možda ishitreno, rekli smo da je to prosvjed protiv uredbe. Međutim, nakon dodatne mudrosti nalazimo druge motive i dodatne sadržaje bjeline.

Jednostvno, htjeli smo biti originalni, istodobno i svjesni što bjelina govori, mada ništa ne mora značiti, nalazeći pri tom da originalnost bez odgovornosti i nije neka originalnost vrijedna pozornosti. A, po svemu sudeći, privukli smo ju (pozornost). Kao prvo, uvidjeli smo da nakon pet godina izlaženja dvotjednika dolazi mala zasićenost u koncepciji uređivanja novina; trebalo ih je malo osvježiti, a ruku na srce i društvena solucija išla nam je na ruku, te smo uoči stog broja lista bjelinom napravili pokusni rez, kao moguću najavu buduće koncepcije uređivanja „Ziga“.

I u dosadašnjim brojevima bili smo kritički „raspoloženi“ prema raznim pojавama i nepojavama, tražili smo ravnotežu između pojedinačnog i kolektivnog, općeg i posebnog, lokalnog i univerzalnog. Bilo je u tom traženju i loših tekstova i nepromišljenih poteza, a i dosta isprika. Ispričavamo se još jednom onima koje smo na bilo koji naci povrijedili. No, smatramo kako je na propuste i greške trebalo reagirati putem javnog mnjenja, a ne uredbama i dodatnim zaštitama. Svejedno, pak, i ne bismo mogli reći da nije bilo reagiranja, bilo je i to raznih. Međutim, osupnula nas je činjenica je „bjelina“ izazvala toliku pozornost grđana. Od sredstava javnog priopćavanja do pojedinačnih; od hvala, pokuda, gnušanja, da ne kažemo do gađenja. Sva reagiranja samo ukazuju da i male lokalne novine imaju svoju težinu, pri izgradnji kritičke svijeti i razvoja demokracije.

Razumljivo, pohvale su drage, o njima u nekom intimnom dnevniku više. No, prava ironija sudbine lista jest da smo napisali masu tekstova, a reagiranja je bilo malo. A u bjelini mnogi su iščitali mnogo. Lepeza široka, odjednom mnogo semanticara i rendgenologa. Jedni su nam ukazivali da je to čist politički čin, drugi da smo nepopravljivi pesimisti, treći da smo opasni defetisti, četvrti da smo izdajice, peti obični prodani strani plaćenici, pa do toga da smo dijelom odgovorni za zabranu dnevnih novina. Ako o pohvalama nećemo u uvodniku ništa, dužni smo reda nas, i boljih običaja, na primjedbe bar neke uredorite, i pokušati ih razuvjeti da smo u pravu i mi i oni. A u društvu gdje smo u pravu i mi i oni, s pravom očito nešto nije u redu, držeći pri tom da u jednom stabilnom demokratski uređenom i slobodnom društvu pravda treba davati sigurnost redu, a ne da red učvršćuje pravdu, kako to neki s pravom smatraju i zamjećuju.

Prvo, pojavom broja s bjelinom bio je politički čin, ne iz razloga što je sve politika, nego što mislimo da je i uredba bila i jest čisto politički čin.

Dalje, nismo pesimisti, dokaz za to je da smo se prihvatali teška i odgovorna zadatka. Treba samo „Zig“ pažljivije i više politički čitati, pa će se vidjeti da smo neporavljivi optimisti. Naime u novinama izlazi i izšao je 16. nastavak Jamesovog „Ulyssesa“, a zna se da „Ulysses“ ima 987 stranica, preko 2.000 kartica, a objavljanje ovim tempom, uz malo računice, može se doći do zaključka da nam je za njegovo „kompletiranje“ potrebno bar 99 godina (broj 99 ovdje jasno ima i simboličko značenje). Svatko razuman priznat će da je to optimistički projekt i dugoročno planiranje, a sve u cilju mogućih i željenih promjena.

Primjedba da sijemo ili šrimo defetizam također ne стоји. Otkako ne izlazi „Naša borba“, osobno svakoga dana kupim četiri (4) do pet (5) „Borbi“, istina crvenih. Sto ukazuje da defetizam ukidamo.

Da smo izdajice to je točno, iz prostog i logičkog razloga što se ni knjige pa jasno ni novine ne mogu pojaviti dok se ne izdaju.



Da smo strani plaćenici, nije točno! Odnosno, ne odgovara istini. Jednostavno, iz razloga što svijet doživljavmo kao globalno selo, a ovu državu ne kao nečiju privatnu prćiju, već kao državu koju volimo i poštujemo. Nadam se da na to imamo pravo. A je li dio veći od cjeline ili je cjelina veća od dijela, nije pitanje mašte već razumnog prošudivanja. Ako to netko ne može shvatiti, to je njegova nevolja. A naš zadaća, među ostalim, je da tu nevolju i manu otklonimo, a ne da u njoj zlurado sudjelujemo.

Međutim, ono što nas je najviše zbulilo, osupnulo, iznenadilo ili već kako vam je drago, i to u svijetu onih gdje se logika i absurd ne dodiruju nego poklapaju, te zabrane propisuju,

jest dio teksta objavljen u „Vremenu“, broj 417 str. 7, gdje piše: „Samo neki primeri“ su sledeći: 'Danas' je navodio (sic!, op. a.) vesti iz nemačke štampe (istinitost tih vesti nije sporna), vest iz Avijana o formiranju četri grupe borbenih aviona NATO-a i što je najzanimljivije — vest iz Subotice da je tamo lokalni list 'Žig' izšao sa osam praznih strana u znak protesta protiv radikalne uredbe. Dok se u redaciji 'Danas' vodila inače zanimljiva debata o tome da li je istinita vest štetna ili korisna za javnost; da li je bolje znati ili ne znati koliko aviona ima mogući neprijatelj; zašto je događaj u Subotici takav da o njemu ne treba izveštavati i, uostalom, zašto nisu zabrnila te novine, nego 'Danas' — leteća dvojka Aleksandra Vučića iskrsla je iz mračne i vetrovite beogradske noći i krenula u novu akciju“.

Iskeno, ni nama u ureništu mnoga toga nije jasno, ali u tome je naša prednost. Jer, ako nam nije jasno, bar znam da se oni koji donose uredbu daleko više plaše novina — pa bile one tiskane i bjezinom uz masu tiskovnih grešaka — nego neprijateljskih aviona. Znaju oni da njihovu vlast ne ugrožavaju avioni, nego novine. Nije njih briga za nove žrtve, jer im je samo stalo do vlasti. Ali da smo potencijalno opasni kao avioni, tu ipak nemamo riječi.

Inače, bilo bi nam draga da su nam zabranili. Bio bi to jedinstven slučaj u svijetu: zabraniti bjelinu! A to je sam korak do zabrane običnog toaletnog papira. Zabraniti bjelinu mogu samo stioci mraka. Je li neka vijet točna ili ne, da li je nju dobro znati ili nije, pokušavamo sami razriješiti. Raspravljalj smo: što ako neki nezavisni medij u svojoj meteoreloškoj rubrici objavi da će sutra vrijediti sunčano a padne snijeg, prvi snijeg. Je li ta vijest istinita ili lažna, i tko je to odgovoran, ostajemo do daljeg u trilemu mada nas ništa više ne smije iznenaditi. Cak i ukoliko zabrane i vrijeme.

Ovom prigodom ispričavamo se redakciji „Danasa“ što smo im tuđom glavošću nehotice nanijeli štetu.

Na kraju, i ovaj broj „Žiga“ izlazi neoubičajenom koncepcijom uređivanja. No, to je samo znak da tragamo za novom kontracepcijom.

Pripremamo se za 100. lokalni subotički dvotjednik.

Vojislav Sekelj

LIST IZLAZI UZ PODRŠKU FONDA ZA OTVORENO DRUŠTVO

24. listopada 1998.

broj 98

Izdavač: HKC „Bunjevačko kolo“

Adresa: Trg cara Jovana Nenada 15
24000 Subotica

E-mail: zig tippnet.co.u

Tel: 381 24 28 334

Telefax: 381 24 28 334

Ziro račun: 46600-678-7-3551

Glavni i odgovorni urednik:

Vojislav Sekelj v.d.

Uredništvo: Mirko Kopunović, Tomislav Zigmanov

Tehnički urednik: Ivan Hegediš

Tisk: „Globus“ Subotica

List je registriran kod Ministarstva

za informiranje Republike Srbije pod

brojem 1620 od 25. travnja 1994. g.

izlazi svake druge subote

MARGINALIAE ZABATKIENSES

SAN SNOVA: STRANI PLAĆENICI U NAŠOJ SLUŽBI

Nakon mnogo godina ponovo sam na nekom skupu sreću s prijatelja Stanislava. Lepo smo se ispričali, popili češ i sve je bilo baš kako treba kada se sretnu prijatelji se dugo nisu videli.

U neko doba, valjda pod uticajem votke, koju verovatno ne konzumira od kad je napustio svoju domovinu, počeo jeku priču o da Vinci, Verneu... Nisam shvatio šta hoće, ali misam prekidao.

Nema te fikcije, ma iz čijeg pera izašla, koju život neće mašiti... Samo je pitanje vremena kada će se to dogoditi. Iš, onaj da Vinci, Leonardo. Sanjao je o podmornicama, o padobrane, i to u petnaestom veku. Prošlo je, vidiš, već nešto više od četiri stotine godina, a ono što je on tada vrljao svojom genijalnom rukom danas je tako obično. Pa i Francuz, Verne, Jules se valjda zvao? Ni sto godina nije bilo pa da se čovek domogne Meseca, o čemu je on fantazirao u sredini prošlog veka..."

"O čemu to pričaš Stan, šta hoćeš da kažeš?", prekinuo sam gov monolog, ni ne primećujući da sam ga oslovio imenom e koristi u svojoj novoj domovini.

Polako, doći, čemo i na to" nastavio je. "Dakle, život uvek imaš fikcije briljantnih umova, ali je uvek potrebnō sve vreme za to, proces se ubrzava. Možda će doći vreme da neka stvar bude realizovana pre nego što je iko i pretpostavio da je moguća", rekao je smejući se. Kucnuli smo i otpili lik i on je nastavio, ne dozvoljavajući da ga opet prekinem.

Orwel je svog Velikog Brata kreirao takoreći juče, a vi ste na najboljem putu da ga nadmašite. Ceau...?" „Ko to mi?", rotski sam mu upao u reč, sluteći da nešto hoće da impunisam nenađmašnim rukovodiocima.

Telegram protesta povodom skretanja „Žiga" sa začrtane linije urediške koncepcije i promene stava

Odrana u „Kami sutra"

Druže uredničke,

prošli broj ovog lista potvrdio je zlurade teorije nekih stranih elemenata da je količina iznenadenja upravo merna količini poverenja. Time se, naravno (ne moram Ti osobno objašnjavati), godinama u larvi skriven crveni sumnje ednom probudio i dok trepneš nagrizao mi i poslednje daske glavi koje su štitile veru od nevere.

Znam Te dugo, druže; znam Te još iz vremena kada ni sam znao da ćeš jednog dana krenuti sa svojim novinama. Um Te i pratim od prvog broja i crva bih i dalje brižno bio u svojoj čauri, ne mareći na zlurade oko sebe, da naoj strani (sada već Tvoga) prošlog broja „Žiga" nisi objavio tako skandalozan, reakcionaran i licemeran tekst. I to a? Odjednom si pustio nekog poletarca K.P.J. da rovari isto tebe.

Krivaš se iza beline, a? Misliš da Tvoj „Žig" za nepismene biti pročitan? E, 'oce valja! No, podimo redom.

Šao prvo, taj K.P.J. koristi, ni manje ni više, „Kamu sutra" bi ostvario Tvoj prljavi cilj - promenu stava. Pa u om redu osmog pasusa teksta „69 - naš omiljeni broj" (br. 97, str. 3) kaže: „Teorija i danas navodi slavan pričebene formacije u sastavu: Škrba - Berjan - Baljić



„Ceausescu je svojevremeno", nastavio je ne obazirući se na moju upadnicu, "popisao sve pisače mašine u zemlji i uzeo otiske slova. Danas se koriste drugačije mašine, pa prepostavljam da će vaša policija uzeti uzorke tekstova sa svih štampača, pošto čujem da se već šuška o registraciji satelitskih antena, taksama za lutanje Internetom".

Rukama je pokazivao da čutim i slušam, dok je u meni vrilo. Valjda je to i on primetio, jer je brzo nastavio. „Zabranjuju vam novine, ništa neće ostati od slobodne štampe, za koju tvrdite da je plaćenik stranih službi. Hoće li policija da uzme i uzorke rukopisa svih stanovnika, da bi lakše pronašla autora nekog samizdat-letka? Hoće li svoj rukopis morati da deponuju i deca koja tek sriču prva slova, da ne bi zli roditelji, skrivajući se iza njih, diktirali svoje antivladine svinjarije? Ko će vam tada pisati tu slobodnu štampu? Možda neki stranac, čiji rukopis neće biti poznat policiji..."

Nisam više mogao da izdržim ove neopravdane i ničim zasluzene napade na našo stanovanje naših vlasti da, u cilju obezbeđenja potpune slobode informisanja, uklone sa scene te skaredne elemente nedostojne da se nazovu novinama, pa još nezavisnim. Skočio sam na noge, hoteći da mu sve skresem u lice i nehotice prevrnuo sto. Zavrčala je srča... i ja shvatih da se budim na zvuk telefona. Zar sam sve to sanjao?, pitao sam se, čudeći se što se svega sećam, iako ljudi obično ne pamte snove. A što je ono rekao? Da će nam stranci, po našem diktatu, pisati takozvane slobodne novine? Budalasti Stan, votka mu je izgleda popila pamet. Pa to bi bio sah snova: strani plaćenici, ali u našoj službi.

Dorde Dragović

- Čapljić - Šabanadžović - Komšić koju nijedna navala nije uspela savladati".

Laž! Seti se samo Žungula, Mužinića, Đorđevića, Jerkovića i Šurjaka i splitski kvintet sam će po sebi razoriti ružičasto gnezdo sarajevskog seksteta s Muzičke akademije. Takvim idealističkim stavom o ruku na srce, prosečnoj odbrani doprineo si (tvrdim: svesno) svim kojima je defetizam na srcu. Istina, pokušao si to učiniti suptilno; uljuljkati nas starim mitovima i time oslabiti našu potenciju u odbrani, koristeći metod mudrog Šefa. „Želio bih nešto ljubičasto, ali tako ljubičasto koje ne djeluje ljubičasto, pa da se ljudi pitaju je li to ljubičasto ili ne", rekao bi on. Pa zajedno smo čitali „Alana Forda" i time je Tvoj greh neuporedivo veći.

Ni 69 nisi odabrao slučajno. Na ruku Ti ide gnev mužjaka prema svemu za što oseća da je slabije i to samozbog voajera i zato što ženka nije koza (ona ne priča). Mislio si da ćeš nas nasaditi na balon otrcanog sižea jedne trivijalne sapunske opere i time nas zaokupiti bezvrednim stvarima? Neće moći ove noći!

Žar naše revolucije dovoljno je jak da osvetli ma i trenutak kada menjаш stav. Zbog toga ti na kraju i poručujem: puši, druže, šta hoćeš, dok možeš i s kim želiš. Mi ćemo kao i do sada.

Šifra: Szekszárd

P. S. Stupidnom inventivnošću urednika, šifra je odgovorno provaljena; pod njom se krije i otkriva (prepoznao mu je rukopis) Zlatko Romic (druže, uređivanje je ipak umjetnost).



СНЕЖАНА И СЕДАМ
ПАТУЉАКА

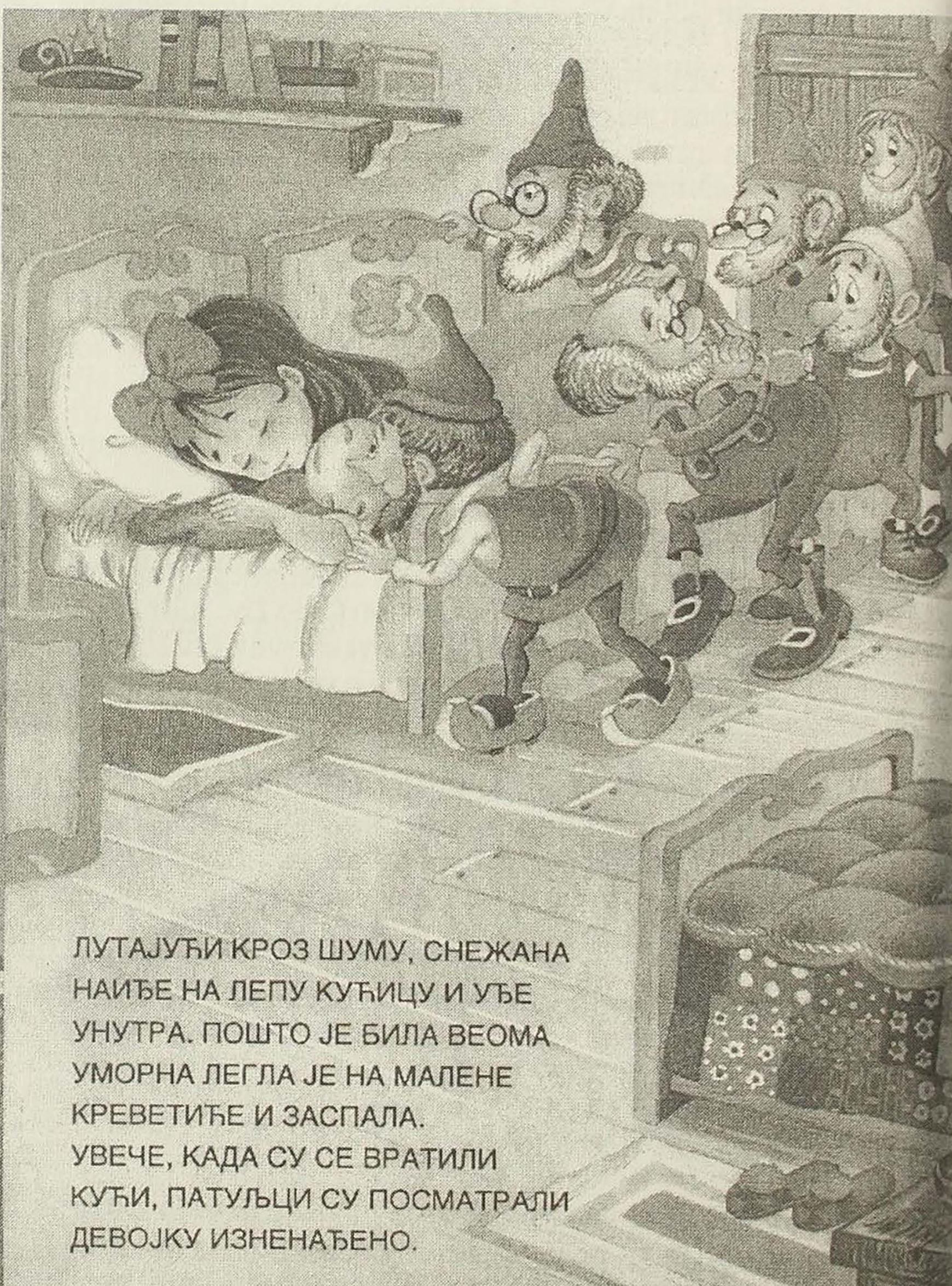
БИО јЕДНОМ ЈЕДАН КРАЉ КОЈИ јЕ ИМАО
КЛЕР БЕЛУ КАО СНЕГ ТЕ СУ ЈЕ ЗАТО
НАЗВАЛИ СНЕЖАНА.
ДЕВОЈКА јЕ ЖИВЕЛА У ДВОРЦУ СА
МАЂЕХОМ, ЖЕНОМ ЗАВИДНОМ И ЗЛОМ.



СВАКОГ ЈУТРА, МАЂЕХА јЕ ПИТАЛА ЧАРОБНО
ОГЛЕДАЛЦЕ КОЈА јЕ ЖЕНА НАЈЛЕПША НА
СВЕТУ, А ОНО БИ ОДГОВАРАЛО ДА ЈЕ ТО
КРАЉИЦА, АЛИ ЈЕДНОГ ДАНА ОГЛЕДАЛЦЕ ЈОЈ
РЕЧЕ: "СНЕЖАНА јЕ ЛЕПША ОД ТЕБЕ."



РАЗБЕСНЕВШИ СЕ ОД ЗАВИСТИ,
МАЂЕХА НАРЕДИ ЛОВЦУ ДА УБИЈЕ
СНЕЖАНУ, АЛИ СЕ ОН, ПОШТО ЈЕ БИО
ЧОВЕК ДОБРОГ СРЦА, САЖАЛИ НА
ДЕВОЈКУ И ПУСТИ ЈЕ.



ЛУТАЈУЋИ КРОЗ ШУМУ, СНЕЖАНА
НАИЋЕ НА ЛЕПУ КУЋИЦУ И УЋЕ
УНУТРА. ПОШТО ЈЕ БИЛА ВЕОМА
УМОРНА ЛЕГЛА јЕ НА МАЛЕНЕ
КРЕВЕТИЋЕ И ЗАСПАЛА.
УВЕЧЕ, КАДА СУ СЕ ВРАТИЛИ
КУЋИ, ПАТУЉЦИ СУ ПОСМАТРАЛИ
ДЕВОЈКУ ИZNЕНАЂЕНО.

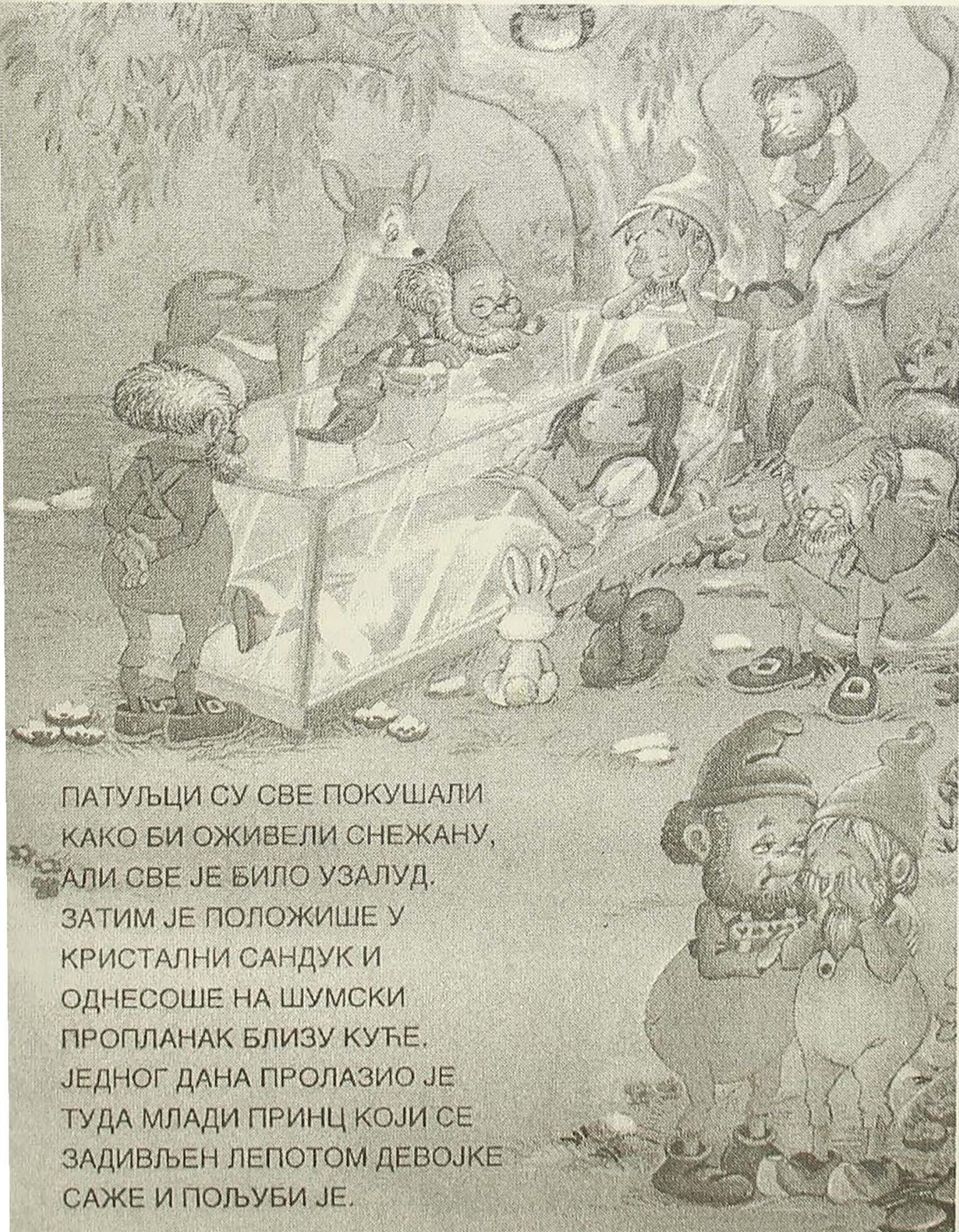


КАДА СЕ ПРОБУДИЛА, ИСПРИЧАЛА ЈЕ ПАТУЉЦИМА СВОЈУ ТУЖНУ ПРИЧУ. ПАТУЉЦИ ПРЕДЛОЖИШЕ ДЕВОЈЦИ ДА ОСТАНЕ СА ЊИМА АЛИ ЈОЈ САВЕТОВАШЕ ДА БУДЕ ОПРЕЗНА И ДА НИКОМ НЕ ОТВАРА ВРATA.

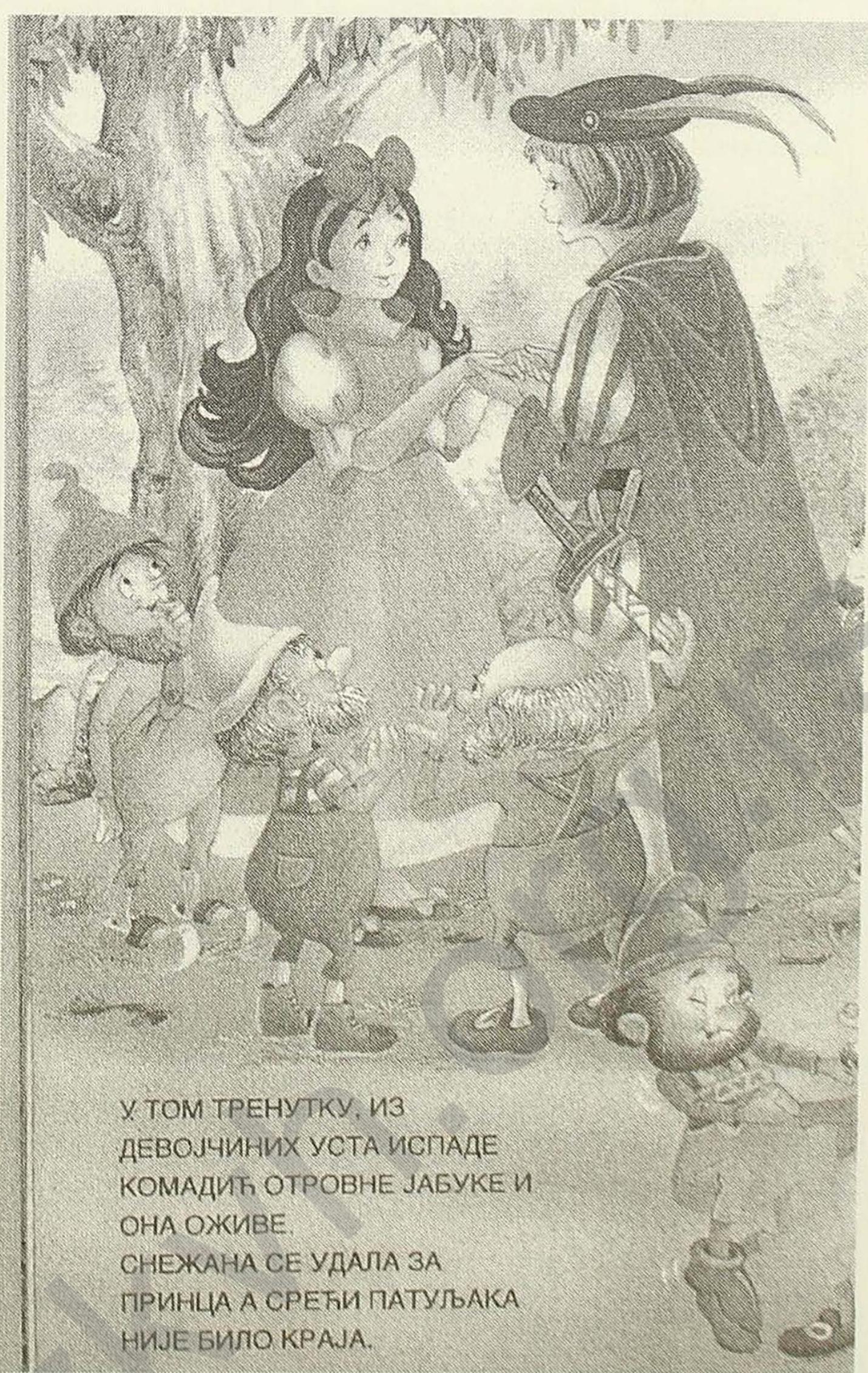
ЕКСКЛУЗИВНО ПРАВО
ЗА ЈУГОСЛАВИЈУ
И.П. ЈРЈ - ЗЕМУН



ЈЕДНОГ ДАНА, ЗАКУЦА НА ВРАТА
ЈЕДНА СТАРИЦА. БИЛА ЈЕ ТО ЗЛА
МАЋЕХА КОЈА СЕ ПРЕРУШИЛА ДА ЈЕ
СНЕЖАНА НЕ ПРЕПОЗНА. ПОНУДИ ДЕВОЈЦИ
ДИВНУ ЖУТО-ЦРВЕНУ ЈАБУКУ. СНЕЖАНА ЈЕ
УЗЕ И ОДГРИЗЕ ПАРЧЕ, АЛИ ПОШТО ЈЕ
ЈАБУКА БИЛА ОТРОВНА, ОНА КАО ГРОМОМ
ПОГОЂЕНА, ПАДЕ ИСТОГ ТРЕНАУТКА НА
ЗЕМЉУ КАО МРТВА.



ПАТУЉЦИ СУ СВЕ ПОКУШАЛИ
КАКО БИ ОЖИВЕЛИ СНЕЖАНУ,
АЛИ СВЕ ЈЕ БИЛО УЗАЛУД.
ЗАТИМ ЈЕ ПОЛОЖИШЕ У
КРИСТАЛНИ САНДУК И
ОДНЕСОШЕ НА ШУМСКИ
ПРОПЛАНАК БЛИЗУ КУЋЕ.
ЈЕДНОГ ДАНА ПРОЛАЗИО ЈЕ
ТУДА МЛАДИ ПРИНЦ КОЈИ СЕ
ЗАДИВЉЕН ЛЕПОТОМ ДЕВОЈКЕ
САЖЕ И ПОЉУБИ ЈЕ.



У ТОМ ТРЕНАУТКУ, ИЗ
ДЕВОЈЧИНХ УСТА ИСПАДЕ
КОМАДИЋ ОТРОВНЕ ЈАБУКЕ И
ОНА ОЖИВЕ.
СНЕЖАНА СЕ УДАЛА ЗА
ПРИНЦА А СРЕЋИ ПАТУЉАКА
НИЈЕ БИЛО КРАЈА.

IZ PREDLOGA ZAKONA O INFORMISANJU KOJI JE VLADA SRBIJE PRIPREMILA ZA SKUPŠTINU

Vlada Srbije usvojila je u subotu Predlog zakona o informisanju koji sutra, po hitnom postupku, treba da usvoje poslanici Skupštine Srbije. Objavljujemo delove zakona koji predviđaju kazne za prekršioce njihovih odredbi.

XII KAZNENE ODREDBE

Član 73. Za objavljanje informacije kojom se poziva na nasilno rušenje ustavnog poretku, narušavanje teritorijalne celovitosti i nezavisnosti Republike Srbije i Savezne Republike Jugoslavije, kršenje zajamčenih sloboda i prava čoveka i građanića, odnosno izaziva i nacionalna, rásna, i verska netrpeljivost i mržnja (član 42.) kaznice se prekršaj:

1) osnivač i izdavač – novčanom kaznom od 200.000,00 do 400.000,00 novih dinara;

2) odgovorno lice osnivača i izdavača i odgovornog urednika – novčanom kaznom od 50.000,00 do 100.000,00 novih dinara.

Član 74. Za prenošenje i reemitovanje radio i televizijskih programa stranih radio-difuznih organizacija suprotno članu 27. ovog zakona, kazniće se za prekršaj:

1) osnivač i izdavač – novčanom kaznom od 200.000,00 do 400.000,00 novih dinara;

2) odgovorni urednik i odgovorno lice osnivača i izdavača – novčanom kaznom od 50.000,00 do 100.000,00 novih dinara.

Član 75. Za objavljanje informacije kojom nastane povreda prava ličnosti u sredstvima javnog informisanja kazniće se za prekršaj:

1) osnivač i izdavač – novčanom kaznom od 50.000,00 do 150.000,00 novih dinara;

2) odgovorni urednik i odgovorno lice osnivača i izdavača – novčanom kaznom od 50.000,00 do 100.000,00 novih dinara.

Član 76. Novčanom kaznom od 20.000,00 do 80.000,00 novih dinara kazniće se za prekršaj:

1) ko nezakonito ograniči i prinudom utiče na rad javnih glasila (član 1);

2) odgovorni urednik, ako javno glasilo objavi informaciju pribavljenu na protivpravan način (član 5);

3) osnivač i izdavač, ako započnu sa izdavanjem, odnosno emitovanjem, javnog glasila pre upisa u registar (član 17) ili ako da netačne podatke za upis u registar, ili ako objavljuje, odnosno emituje, javno glasilo pošto je prestalo pravo na njegovo dalje izdavanje, odnosno emitovanje (član 23), ili ako ne obavesti nadležni organ o promenama podataka (član 21);

4) osnivač i izdavač i odgovorni urednik, ako na svakom primerku štampe ili na špici najave ili odjave emisija na programu radija, televizije ili novinskih agencija ne naznače propisane podatke (član 25);

5) odgovorni urednik, ako glasilo ne čuva tonski ili video zapis informacije u propisanom roku (član 32) ili ne izvrši obavezu produzenog čuvanja zapisa (član 33) ili onemogući vršenje prava na uvid u zapis (član 35);

6) odgovorni urednik, ako ne objavi saopštenje državnog organa hitne prirode (član 36);

7) odgovorni urednik, ako u roku ne objavi odgovor (član 37);

8) odgovorni urednik, ako na osnovu pravosnažne presude ne objavi odgovor (član 38), ispravku (član 41);

9) odgovorni urednik, ako objavi informacije o ishodu kričnog postupka (član 51-54) ili objavi pisani zapis suprotno odredbama članova 55 - 60 zakona;

10) osnivač, izdavač i odgovorni urednik javnog glasila ako objavi reklamu protivno odredbama ovog zakona (član 61 do 65).

Za prekršaje iz stava 1. ovog člana, novčanom kaznom od 5.000,00 do 20.000,00 novih dinara kazniće se odgovorno lice u pravnom licu ili preduzetnik ako je on osnivač javnog glasila.

Član 77 Novčanom kaznom od 20.000,00 do 80.000,00 novih dinara kazniće se za prekršaj:

1) odgovorni urednik ako je informacija objavljena bez oznake javnog glasila iz koga je preuzeta (član 27);

2) odgovorni urednik ako istovremeno sa odgovorom ili ispravkom objavi i komentar (član 37. i 39.).

Za prekršaje iz stava 1. iz ovog člana novčanom kaznom od 5.000,00 do 10.000,00 novih dinara kazniće se odgovorno lice u pravnom licu ili preduzetnik ako je on osnivač javnog glasila.

Šuplji ljudi

Novčić za starog Guya (1)

I

Šuplji smo ljudi
Nadjeveni smo ljudi
Zbijamo se
Glave punjene slamom. Jao!
Nisu usahli glasovi
Kad šapćemo
Mirni su beznačajni kao Vjetar u suhoj travi
Ko da je štakor na staklo stao
U našem suhom podrumu

Bezooblični obris, obris bezbojni,
Umrtvljena snaga, gesta bez pokreta:

Oni, koji su prešli, tamo
Upravljenih očiju, u drugo Kraljevstvo smrti
Pamte nas – ako nas pamte – ne kao grube
Izgubljene duše, već samo
Kao šuplje ljudi
Nadjevene ljudi

(1) „A penny for the Old Guy” – fraza kojom dječaci mole priloge za spajjanje slarnate lutke, Guya Fawkesa, čovjeka koji je 5. studenoga 1605. namjeravao razoriti parlament.

III

Ovo je mrtva zemlja
Ovo je zemlja kaktusa
Ovdje su kamene prikaze Uzdignute i ovdje primaju
Poniznu molitvu iz ruke mrtva čovjeka
Pod trepetom zvijezde koja blijedi.

Da li je ovako
U drugom kraljevstvu smrti
Kad se moramo sami probuditi
U sat kada
Trepereći od nježnosti
Usne, koje bi htjele ljubiti,
Oblikuju molitve razbijenom kamenu.

T.S. Eliot
Zora, Zagreb, 1958

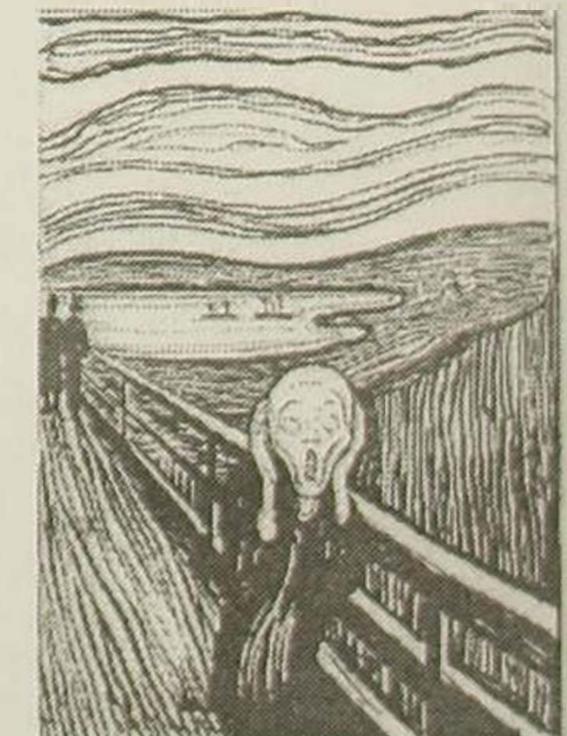
Šedra 21. oktobar 1998. Broj 643. Cena 2 dinara
Skupština Srbije juče, bez poslanika SPO, usvojila po hitnom postupku Zakon o informisanju
Vlada Srbije glavni urednik
Advokati: Vrućanje verbalnog
člana 21. o. 1998. godine

„Večernje novosti”,
„Borba” i „Blic”
od 21. Oktobra 1998.

ГРИЦА ГЛАВИЋ, ШЕФ ПОСЛАННИКОГ КЛУБА СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ
ПАРТИЈЕ СРЕБИЈЕ
У Србији све може да се
напише, објави и еmitује

ФУДБАЛЕРИ ПАРТИЗАНА ДАНАС
ПУТУЈУ У РИМ НА МЕГДАН ЛАЦИЈУ

**ОПАДНОСТ СА
СВИХ СТРАНА**



Iščekivanje varvara

Koga to očekujemo ovdje na agori?

Varvari danas će doći.

Otkud u Senatu ova nepokretnost?
Zašto sjede senatori, zakone ne kroje?

Zato jer varvari danas će doći.
Al' zakone ne donose samo senatori?
Kad varvari stignu, sa sobom donijeće svoje.

Zašto je tako rano ustao naš vladar?
i zašto na gradskoj kapiji stoji,
svečan, u odeždi sjajnoj i s krunom na glavi?

Zato jer varvari danas će doći.
I naš vladar izišo je
dar noseći pred njihovog vođu. Povelju
drži u ruci, pergamen gdje utisnuti
najveći su zvanja, titule i časti.

Zašto su izišli konzuli naši,
njih dva, i pretori u togama crvenim?
Zbog čega oni ametisti na rukama njinim,
od smaragda svi ti sjajni prstenovi?
Zbog čega skupocene štapove nose danas,
što rezbariše ih najbolji zlatari?

Zato jer varvari danas će doći, a varvare ove zasjenjuju stvari.

Zašto nisu došli, ko obično, časni besjednici
da sačine govor i da kažu svoje?

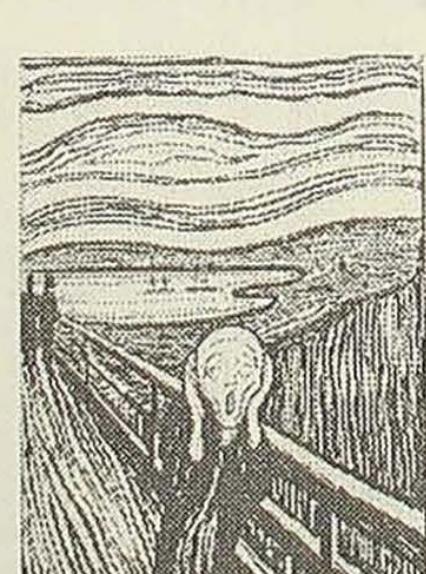
Zato jer varvari danas će doći
a besjede, ljeporječe, varvarima dosadno je.

Al' otkud najednom nelagodnost i pometnja?
(Kako ozbiljna su postala sva lica.)
Zašto tako brzo ulice i trgovi puste
i svak odlazi doma, opsjednut mislima?

Zato jer noć pade a varvara nema.
Neki ljudi stigoše s granice,
tvrde da varvara nema više.

Bez varvara sada što će biti s nama?
Ti ljudi, na kraju, bjehu neko rješenje.

*Konstantin Kavafij
Svjetlost, Sarajevo*



Poeziju će svi pisati

san je davna i zaboravljena istina
koju više нико не уме да proveri
sada tuđina peva ko more i zabrinutost
istok je zapadno od zapada lažno kretanje je najbrže
sada pevaju mudrost i ptice moje zapuštene bolesti
cvet između pepela i mirisa
oni koji odbijaju da prežive ljubav
i ljubavnici koji vraćaju vreme unazad
vrt čije mirise zemlja ne prepoznaje
i zemlja koja ostaje verna smrti
jer svet ovaj suncu mijе jedina briga

ali jednoga dana
tamo gde je bilo srce stajaće sunce
i neće biti u ljudskom govoru takvih reči
kojih će se pesma odreći
poeziju će svi pisati
istina će prisustovati u svim rečima
na mestima gde je pesma najlepša
onaj koji je prvi zapevao povući će se
prepuštajući pesmu drugima
ja prihvatom veliku misao budućih poetika:
jedan nesrećan čovek ne može biti pesnik
ja primam na sebe osudu propevale gomile;
ko ne ume da sluša pesmu slušaće oluju

ali:

hoće li sloboda umeti da peva kao što su sužnji pevali o njoj

Branko Miljković

Prosveta, Beograd, 1972., II izdanje

Ulysses (17.)

Nehajno podje do ulaza. Buck Mulligan naže s k Stephenu te će grubo i energično:

– Sad si sve pokvario. Zašto si mu to rekao?

– Pa šta? – reče Stephen. – Tā radi se o tome, da čovjek dobije para. A od koga? Od mljekariće ili od njega. Mislim, to je kao glava-pišmo.

– Ja te kujem u zvijezde. – Ljutio se Buck Mulligan – a onda se pojaviš ti s onim gadnim pogledom ispod oka i s jezuitskom njuškom.

– Pa ipak – odgovori Stephen – ne vidim nikakve koristi ni od njega ni od nje.

Buck Mulligan uzdahne tragično i stavi ruku na Stephenovu podlakticu.

– Od mene, Kinche – reče Buck Mulligan.

Mahom promijenjenim glasom nadometne:

– Da tā kążem golu golcaču istinu, mislim, da imaš pravo. Do vraga, za što drugi i nisu. Zašto sē s njima ne poigravaš kao ja? Neka ih vrag odnesе sve skupa. Izadimo iz tog čumeza.

Ustade ozbiljna lica, skide pas s kućne haljine, svuče je te reče rezignirano:

– Mulligan je oguljen do kože.

Ispraznio je džepove na sto i reče.

– Evo, tu ti je tvoj balavnjak.

I dok je stavljao na se krutu ogrlicu i buntovničku kravatu, grdio ih je i razgovarao s njima i s lancem od sata, koji mu se klatio. Ruke mu utonuše u krvćeg. Prerivaše stvari, dok je vikao za čistim rupčićem. Ujed savjesti. Bože, treba samo da prerušim karakter. Potrebne su mi samo crvenka-stošmeđe rukavice i zelene cipele. Protuslovlje. Da li protuslovljavam sam sebi? Pa dobro protuslovljavam sam sebi. Merkurov Malachi. Razlavljen crn projektil poletje iz njegovih razigranih ruku.

James Joyce

(nastavit će se)

Kutak sluđenih

(Prazan je – crn je – ovoga puta ovaj prostor iz razloga što sluđeni više ne mogu pozorno pratiti ono što se oko nas događa. Toliko je radikalno sluđeno sve!)

Snovi jedne sluškinje

Meine Herren, heute sehen sie mich Glaser abwaschen
Vi gospodo, gledate me danas kako čaše perem

I krevet sterem svima što postojite
I date mi koji penny i hitro se zahvalim
I gledate moje prnje i taj hotel prnjava
I ne znate s kim govorite.
Ali jedne večeri će graja bit u luci
I pitat će kakva to se graja čuje?
I vidjet će se gdje se smiješim kraj čaša
I pitat će šta se ta tu osmjejuje?

I brod sa osam jedara
I s pedeset topova
Ležat će uz kej.

Kazat će se, idi, čaše briši, dijete!
I penny se koji da
I ja penny mirno uzmem
I krevet se napravi:
Nitko više neće tad spavati u noćnoj stravi
I još uvijek vi ne znate tko sam ja.
Ali jedne večeri će biti urnebes u luci
I pitat će: kakav je to urnebes?
I vidjet će kako stojim za prozorom
I kazat će: što se smije, koji joj je bijes?
I brod sa osam jedara
I s pedeset topova
Pucat će na grad.

Berthold Brecht
Nastavlja se

Logika

Još nijedan beli mačor nije uzo srp i požnjeo mrak kao naš Jovo drug u tunelu pivske boce i nijedan klas crnine nakon uredbe sve tog veta protiv ustajalog mirisa mošusa u dubini pustinje neće oporbu naći. Kaže meni crna mačka Snježana Nježna slušaj vamo „Politički bonus, noćne tarife i pristojbe razne fele, skupe, masne nisu zarad govora novog nego su obljuhljena obaveza „Žiga“ radi. Žiga radi, ako nije, a jeste, sladostrastan i zanesen „pilsom“. Reći nešto u bure baruta ovdašnjeg Diogena dragog, meda slanog, bljutavog kao noćna strast.



Bunjevačka narodna pri povitka

Zabilježio i obradio: Balint Vujkov

Stari Tavankućani su znali dokle će živit

Sad se nakotilo doktora u učni glava svakojake fele, a niko da ti kaže dokle ćeš živit.

U vrime mog dide bio tu na tavankućkoj piščini niki dida Palčo. Nije to bio onaj dida Palčo Šunkar što je znao priovidaka za cilu zimu. Ovaj je bio trvač, znao pomoći ako kome spadne stomak i namišćat nogu el ruku ako se ukvari i rknjaču ako se prištuni.

U to vrime bilo još dosta golog piska, pa kad vitar dune samo se digne oblak vijavca. Kad ljudi ručaje el užnaje u polju ona šljigovita piščina samo škripi pod zubima, napuni oči da ni sunce ne vidiš.

Jedared došla nika mlada sva uplakana:

– Joj, dida Palčo, u našoj kući je velika nevolja.

U toj žurbi ne kaže no ko je ni šta mu je, a kad oni tamo – bolesnik je njezin čovik. Već treću nedilju jedva se pričešćiva zalogajom, a od jauka jezik ne uvlači. Boli stomak pa boli.

Dida Palčo zadigo košulju, poču rukom gnjecat ko da tisto zakuvava, pa oma vidi: onom spao stomak Namišćaće ga, onaj jaukne, a žena u dreku:

– Joj, umriće.

A dida Palčo njoj šipak pod nos:

– Ta da, kad bi to bilo tako: prdnit pa umrit. Ovak mlađ nije on poio još ni svoj frtalj, a čoviku na ovoj piščinu nema smrti dok ne pojde piska koliko je težak.

Kazivao: Jaškica Pletikosić, Tavankut, Vuković kraj